

**BISDOM
ROTTERDAM**

Homilie bisschop Van den Hende

Bedevaart bisdom Breda naar de heilige Anna (b.g.v. de feestdag van de heilige Joachim en Anna 26 juli), H. Annakerk, Molenschot
25 juli 2026

Sirach 44, 1.10-15

Matteüs 13, 16-17

Broeders en zusters in Christus, wat is het belangrijk dat we samen het geloof vieren, dat we samenkomen voor het sacrament van de eucharistie en dat dit op deze dag zo'n prominente plaats heeft. Een gewone zaterdag in de zomer kun je ook heel anders invullen. Misschien staan veel mensen in de rij om nog op het laatste moment een reis te boeken, of misschien om naar een outlet te gaan waar ze nog gauw een luchtbed kunnen kopen voor een laag bedrag. Er zijn ook genoeg mensen die helemaal niet de deur uit kunnen, omdat ze aan huis gebonden zijn door ziekte of door hoge leeftijd. Dat wij ervoor kunnen kiezen om hier te zijn, om samen de eucharistie te vieren, samen hier te bidden ter ere van de heilige Anna, is een keuze, maar ook een groot goed.

In het evangelie wordt gezegd dat het geloof zo belangrijk is dat het voor ons een schat moet zijn. Niet zomaar iets dat erbij hangt, niet zomaar iets dat je ook weer op de plank kunt leggen, maar iets dat elke dag opnieuw zo'n grote rijkdom is dat het in dit evangelie wordt vergeleken met een parel. Er is zelfs iemand in de gelijkenis die in de grond de schat weet te vinden en vervolgens de hele akker koopt door eerst alles wat hij bezit te gelde te maken.

Veel over hebben voor je geloof als grootste rijkdom. Nou is het niet de bedoeling dat we ons met elkaar gaan meten. Wie heeft nu het langst gelopen? Wie heeft het meeste over voor zijn geloof? Want dan wordt ons geloof een soort wedstrijd. Dat is het nooit geweest en dat moet het ook niet worden.

Het is geen wedstrijd, maar wel een strijd. Je moet steeds opnieuw kiezen wat belangrijk is en er ook moeite voor doen om in geloof te volharden en een leerling van Christus te zijn (cf. 2 Timoteus 4, 7).

Dan is het belangrijk dat wij bijzondere heiligen zoals Anna hebben leren kennen, die ons op die weg van het geloof, de pelgrimstocht van ons leven, niet alleen voorgaan naar de Heer, maar ook laten zien hoe belangrijk een fundament is van ons geloof, ons vertrouwen in God.

Als je in de bijbel bladert, kom je de heilige Anna niet tegen. Maar als je in sommige andere oude geschriften van de traditie kijkt, dan zijn daar verhalen te vinden over Joachim en Anna als de ouders van Maria (bijv. Proto-evangelie van Jacobus). Ze hebben lange tijd moeten wachten op het ontvangen van een kind. Anna bad elke dag opnieuw om alsnog moeder te mogen worden en Joachim is op het laatst zelfs ten einde raad de woestijn ingegaan, waar hij veertig dagen biddend en vastend de Heer om verhooring heeft gesmeekt. Uiteindelijk wordt hun gebed verhoord en krijgen zij het grote geschenk van het nieuwe leven in hun midden: de kleine Maria.

Zoals gezegd zijn er in de Heilige Schrift geen woorden gewijd aan Anna en Joachim. Er staat niets over de ouders van Maria, de moeder van God, maar wel in andere geschriften. Ik weet dat deze oude geschriften, zeker in de middeleeuwen, bij veel mensen bekend waren. Er zijn middeleeuwse kerken op het Groninger platteland, waar ik vandaan kom, waar inmiddels bij restauraties onder de witte kalk prachtige gekleurde schilderijen (fresco's) tevoorschijn komen over het leven van Maria en over het leven van Anna en Joachim. Hoe zij lang hebben gebeden om de komst van Maria, hoe zij trouwden met volle overgave tot God en hoe Maria opgroeit in hun midden en al vrij gauw de weg naar de tempel vond om daar naar het Woord van God te luisteren en het in haar hart te bewaren.

Ook hier vandaag op deze bedevaart weten we dat Anna de moeder van Maria is. Anna is voor ons een voorbeeld en ook een voorspreekster.

De eerste lezing die we gehoord hebben, is een bijzondere tekst over de sterke vrouw. Die wordt nogal eens gelezen bij uitvaarten van oma's en moeders. Die tekst beschrijft hoe een sterke vrouw in staat is haar gaven in dienst te stellen van degenen die aan haar zijn toevertrouwd. Terwijl eerst allerlei gaven en talenten worden genoemd, komt aan het einde van de lezing van vandaag de grond van haar talenten naar voren, de bron van haar gaven en de mogelijkheid om van dienst te zijn aan anderen, in het bijzonder aan haar gezin. Dat is dat zij wordt genoemd: een vrouw die de Heer vreest (Spreuken 31, 30).

De Heer vrezen betekent niet dat je de hele dag met angst en beven aan God denkt. Maar wel dat je weet dat je leven uit Gods hand komt. En dat het leven dat je als moeder mag behoeden ook van God afkomstig is. Dat je dus de Heer met eerbied tegemoet treedt. De vreze des Heren betekent niet dat je je gauw uit de voeten maakt, maar dat je voor de Heer durft te staan en zegt: "Ik heb van U ontvangen wat ik mag doorgeven aan allen aan wie ik mijn liefde mag geven."

Drie dingen zou ik willen noemen, afgezien van het feit dat Anna onze voorspreekster is op onze pelgrimstocht en dat we aan haar een voorbeeld kunnen nemen van hoe zij de parel, de schat van het geloof, heeft bewaard en centraal heeft gesteld in haar leven, zoals wij dat ook vandaag doen op onze pelgrimstocht.

Drie dingen zouden we misschien bij de heilige Anna kunnen noemen die werkelijk haar hele persoon, haar hele leven, haar heilige leven tekenen.

Op de eerste plaats heeft zij weet van God als de bron van haar leven. Zij weet van God als degene die haar haar dochter heeft geschonken. Zo is God steeds in haar hart en in haar gedachten. Zij wil God dienen, die de oorsprong is van haar bestaan. Zonder dat bestaan, zonder God als bron van het leven te zien, zou het fundament onder haar leven wegvallen.

Dat is het eerste. Kunnen wij net als de heilige Anna God danken voor ons leven en ons leven ook zien als komend uit Gods hand? Het leven is niet maakbaar, maar vraagt eerbied, omdat het door God gegeven is. Dat is het eerste wat Anna kenmerkt en wat wij ook zelf steeds meer zouden kunnen inoefenen.

Het tweede is dat Anna een vrouw van gebed is. Gebed betekent dat je je tot God richt, dat je je leven aan Hem voorlegt en dat je Hem in alle omstandigheden vraagt om zijn wijsheid en kracht, om zijn inzicht en geduld. Anna bewaart alles in haar hart, zoals haar dochter Maria ook zou doen (Lucas 2, 19).

Zijn wij in staat om trouw te blijven aan ons gebed? Ja, we worden vaak heen en weer geslingerd door alles wat we op een dag moeten doen. Er is zoveel lawaai en herrie. En misschien sporen de meeste mensen ons helemaal niet aan om te bidden. Je kunt beter iets nuttigs doen dan met je ogen dicht zitten, zeggen ze misschien.

Anna laat zien dat wij op de eerste plaats God mogen eren als de bron van ons leven, aan wie wij alles te danken hebben. In de tweede plaats kunnen ook wij, net als Anna, het gebed als ons dagelijkse gesprek met God voeren. Dat kan ook luisteren zijn. Bidden betekent niet dat we de hele tijd woorden op God afvuren alsof Hij er niet tussen kan komen. Het kan ook zijn dat je je hart opent en zegt: “Hier ben ik, God. Uw wil te doen is mijn vreugde” (psalm 40, 8-9).

En dan komen we bij het derde punt. Naast het aanvaarden van God als de oorsprong van je leven, degene die je leven draagt en voltooit, en naast de opdracht om te blijven bidden in antwoord op de roepstem van de Heer, is er die derde belangrijke karaktertrek van Anna. Een karaktertrek die vele heiligen kenmerkt: in alle openheid aan God vragen: “Wat kan ik voor U doen?”

Wat kan ik voor U doen? Hoe kan ik dienstbaar zijn aan uw Rijk? Hoe kan ik dienstbaar zijn aan uw plan met onze wereld? Hoe kan ik dienstbaar zijn om mijn roeping te vervullen?

God eren als oorsprong van het leven, met God in gesprek zijn in intens gebed, elke dag opnieuw, en dan de Heer vragen: “Wat kan ik voor U doen?” Dat staat misschien wel een beetje haaks op het moderne levensgevoel, waarin je toch zelf plannen moet maken en zelf moet zien wat je allemaal nog wilt en wat je allemaal nog moet.

Natuurlijk, als gelovigen staan we niet los van de werkelijkheid en hebben ook wij met de realiteit van deze wereld te maken. Maar zelfs te midden van alles wat we moeten doen, wat op onze weg komt en wat van ons wordt gevraagd, zouden we op de eerste plaats kunnen vragen: Heer, wat kan ik voor U doen? Hoe kan ik mijn leven in dienst stellen van uw Kerk? Hoe kan ik mijn leven in dienst stellen van de verspreiding van uw liefde? Hoe kan ik mij in dienst stellen als kind van God in uw wereld?

Als we vandaag Anna vragen om met ons mee te bidden, als we Anna zien als een voorbeeldige pelgrim op de weg van de Heer, dan mogen we weten dat bij haar het geloof in God, het aanhoudende gebed en de beschikbaarheid voor Gods plan van heil voortdurend haar leven hebben gekenmerkt.

Wat zou het geweldig zijn als dat ook ons leven kenmerkt.

Kunnen we vandaag misschien een voornemen maken? Dat deze bedevaart niet een gebeurtenis is die losstaat van ons leven, alsof het slechts een dagje uit is. Maar dat we eerder zeggen: Heer, ik ben bij de heilige Anna geweest. We hebben samen gebeden en gevraagd om uw genade. Moge het mij gegeven zijn om steeds mijn leven als gave uit uw hand te aanvaarden, om trouw te blijven aan het gebed, en om alles wat mij bezighoudt en ook wat onze wereld bezighoudt, met U in gesprek te brengen. En geef dat ik mag doen wat ik, in de kracht van uw liefde, voor anderen kan betekenen.

Zo, broeders en zusters, is de heilige Anna een voorspreekster en een voorbeeld. Mogen wij God eren door haar na te volgen. Mogen wij Christus navolgen door, in het voetspoor van Anna, open te zijn voor zijn bedoelingen met ieder van ons. Amen.